

НАЦІОНАЛЬНІ ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ

Краснопольська Наталія Леонідівна,

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри бізнес-лінгвістики

Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана
ORCID ID: 0000-0003-3524-1704

Кумейко Тетяна Анатоліївна,

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри бізнес-лінгвістики

Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана
ORCID ID: 0000-0006-6888-5532

Статтю присвячено аналізу національних ресурсів формування української термінології менеджменту. Установлено, що питомими засобами творення є використання наявних в українській мові моделей: вторинної номінації, морфологічного та аналітичного способів.

Вторинна номінація має в основі один із лексико-семантичних засобів – метафору або метонімію. Виявлено, що метафори-зація може відбуватися не лише на основі загальноновживаної лексики, а й на основі зміни значень термінів, запозичених з інших терміносистем. Виокремлено терміни-метафори, пов'язані з кольоровою символікою. Наведено приклади термінів менеджменту, утворених перенесенням значення на основі метонімії.

Доведено, що важливим джерелом збагачення української фахової мови менеджменту є морфологічний спосіб творення: найширше представлене суфіксальне творення, незначну кількість термінів утворено префіксальним способом, композицією, юкстапозицією, аббревіацією, адже в морфологічній структурі термінів, утворених шляхом афіксації, слово- та осново- складання, закладені основи структурної систематизації термінів. Особливістю досліджуваної терміносистеми є існування у фаховій літературі аббревіатур-англіцизмів, записаних переважно латинською графікою.

Проаналізовано аналітичну деривацію, яка є продуктивним способом поповнення метамови менеджменту. Складені терміни передають належність до класифікаційного ряду, що ґрунтується на гіперо-гіпонімічному зіставленні понять. Виокремлено найбільш типові структурні моделі, за якими утворено складені найменування. Засвідчено терміни з компонентом-дієприкметниковим зворотом. Зроблено висновок, що найхарактернішими для терміносистеми менеджменту є дво-трикомпонентні терміни-словосполучення.

Ключові слова: термінологія менеджменту, термінотворення, вторинна номінація, морфологічний спосіб творення, аналітична деривація.

Krasnopska Nataliia, Kumeiko Tetiana. National sources of formation in the Ukrainian terminology of management

The article is dedicated to the analysis of national resources for the formation of the Ukrainian terminology of management. It has been established that the specific means of formation are the use of existing models in the Ukrainian language: secondary nomination, morphological, and analytical methods.

Secondary nomination is based on one of the lexical-semantic means – metaphor or metonymy. It has been found that metaphorization can occur not only on the basis of commonly used vocabulary but also on the basis of changes in the meanings of terms borrowed from other terminological systems. Metaphor terms related to color symbolism are identified. Examples of management terms formed by transferring meaning based on metonymy are given.

It has been proven that the important source of enrichment of Ukrainian specialized language of management is the morphological way of formation: the most widely represented suffix formation, a small number of terms formed by the prefixal method, composition, juxtaposition, abbreviation, as in the morphological structure of terms formed by affixation, word and root formation, the foundations of structural systematization of terms have been laid. The peculiar feature of the studied terminology system is the existence in specialized literature of abbreviations-anglicisms written mainly in Latin script.

Analytical derivation is analyzed as a productive way of enriching the metalanguage of management. Compound terms conveying belonging to a classification series based on hyper-hyponymic comparison of concepts. The most typical structural models, according to which complex terms are formed, have been identified. Terms with a participle component have been confirmed. It has been concluded that two-three-component term-phrases are the most characteristic for the management terminology system.

Key words: management terminology, terminology formation, secondary nomination, morphological way of formation, analytical derivation.

Вступ. Важливим аспектом сучасних термінознавчих досліджень є вивчення джерел термінології та особливостей її номінації. Процес найменування спеціальних понять науки і техніки є цілеспрямованим творчим

процесом. «На сьогодні важливим завданням термінознавства є пропагування питомих засобів термінотворення з метою збереження національного духу терміносистем» [1, с. 46]. Для створення нового терміна

можуть бути використані різні мовні засоби. Вибір оптимального способу номінації – складний процес: його визначають об'єктивні та суб'єктивні моменти, зовнішні та внутрішні чинники.

Засоби національного термінотворення стали предметом вивчення багатьох українських мовознавців. Істотний внесок у розвиток теорії зробили такі українські дослідники: С. З. Булик-Верхола [1], І. М. Кочан [2], О. Я. Ковальчук [3], С. М. Полюга [4], Н. В. Разбегіна [5] та ін. Проте власномовні джерела поповнення української економічної термінології, зокрема менеджменту, лишаються поза увагою лінгвістів, що й зумовило **актуальність** цієї наукової розвідки.

Матеріали та методи. У межах статті ставимо за *мету* виокремити та проаналізувати засоби національного термінотворення української фахової мови менеджменту.

Для досягнення мети дослідження застосований метод суцільної вибірки й систематизації мовних одиниць, описовий та структурний методи.

Результати. Будь-яка фахова мова є неоднорідною за своїм походженням, проте «використання наявних в українській мові моделей творення термінів ... сприяє збереженню автентичності наукової мови» [1, с. 50]. Джерелами формування української фахової мови менеджменту власномовними ресурсами є використання вторинної номінації (лексико-семантичний спосіб), наявних у мові словотворчих моделей (морфологічний спосіб) та словосполучень (аналітичний спосіб).

Лексико-семантичний спосіб. Молоді науки, зокрема й менеджмент, широко використовують загальну лексику для творення своїх терміносистем. На думку Ю. Заблоцького, загальнолітературна мова «служить невичерпним джерелом номінації новостворених спеціальних понять, надаючи засоби й способи для творення нових термінів, підпорядковуючи розвиток термінології загальним мовним нормам. Наявність споріднених ознак, притаманних термінам різних терміносистем різних галузей, свідчить про спорідненість термінології з лексичним матеріалом відповідної загальнолітературної мови, яка служить будівельним матеріалом для побудови тієї чи іншої терміносистеми» [6, с. 257]. Позитивною рисою цього способу є збереження прозорості внутрішньої форми терміна, що дозволяє розпізнати суть наукового поняття [1, с. 47]. Проте науковці вказують і на недоліки лексико-семантичного способу, зокрема З. Куняч зазначає: «по-перше, використання цього способу може призводити до багатозначності терміна, по-друге, цей спосіб не передбачає дотримання однотипності окремих одиниць терміносистеми, по-третє, загальномовні конотації терміна, утвореного цим способом, можуть неповно або й хибно орієнтувати щодо суті означуваного поняття» [7, с. 46].

Якщо раніше внаслідок спеціалізації загальноживаних лексем утворювались термінологічні найменування переважно з конкретним значенням, де перенесення ґрунтувалося на зовнішній подібності предметів, то зараз спостерігаємо розвиток вторинних терміноло-

гічних значень у загальноживаних лексемах абстрактного значення. Ілюстрацією переходу загальноживаного слова до розряду термінів є лексема *легенда*. У загальнолітературній мові вона означає 'народне сказання або оповідання про якісь події чи життя людей, оповите казковістю, фантастикою' (ВТССУМ, с. 482). Дефініція терміна менеджменту *легенда* – 'оповідання, яке ґрунтується на правдивих подіях, які іноді можуть бути «прикрашені», щоб надати особливий імідж організації' (ГРЕ, с. 387) – демонструє зміни в семантиці слова: уточнюється сема 'мета'.

Процеси метафоризації є потужними чинниками формування термінології менеджменту. За спостереженнями М. Кухарчишин, метафоризація забезпечує появу нових термінів та сприяє розвитку креативних механізмів взаємодії різних галузей знань [8, с. 199]. У метамові менеджменту виокремлюємо терміни, у яких метафоризованими є не тільки стрижневий або залежний компонент терміна, а й обидва компоненти аналітичних термінів: *золотий парашут* – значна виплата топменеджерові компанії при звільненні через злиття компаній або її поглинання; *косяк риби* – корпоративна культура, що спрямована на постійний пошук нової ринкової ніші (АМ, с. 95); *мандрівна орхідея* – корпоративна культура, яка, заповнивши одну ринкову нішу, переходить до іншої (АМ, с. 95).

У досліджуваній мові спеціального призначення засвідчуємо терміни-метафори, пов'язані з кольоровою символікою: «платинові комірці», «золоті комірці», «білі комірці», «сині комірці», «сірі комірці». Наприклад, термін «платинові комірці» вживається на позначення «президента компанії та управлінців найвищого рівня». Оскільки платина є найдорожчим коштовним металом, підставою метафоричного перенесення стала сема 'найвищий'.

Варто зауважити, що термінологічна метафоризація може відбуватися не лише на основі загальноживаної лексики, а й на основі зміни значень термінів, запозичених з інших терміносистем. Оскільки менеджмент в Україні виник як нова галузь економічної науки, його поняттєвий апарат сформувався на перетині загальноекономічних та спеціальних економічних наукових сфер. Терміни, мігруючи з економічної терміносистеми до терміносистеми менеджменту, еволюціонують, набуваючи нового значення в новому термінологічному оточенні, напр.: *комітет* (екон.) – колегіальний орган, що здійснює управління певною сферою економічної, державної або суспільної діяльності (ЕЕ, т. I, с. 798); *комітет* (менедж.) – внутрішня група організацій, якій делеговані повноваження для виконання будь-якого завдання або комплексу завдань (АМ, с. 23). Поява додаткових уточнювальних семантичних компонентів зужує обсяг поняття.

Більш продуктивним є вживання загальноекономічних термінів та лексем спеціальних економічних сфер як структурних компонентів в аналітичних термінах менеджменту. Наприклад, терміни *ефективність*, *інтенсифікація*, *витрати*, *видатки*, *облік*, *аудит* стали частиною складених термінів менеджменту: *ефектив-*

ність менеджменту, інтенсифікація управління, адміністративні витрати, адміністративно-управлінські видатки, управлінський облік, управлінський аудит.

Значна кількість термінів менеджменту утворена перенесенням значення на основі метонімії (позначення наслідку процесу через назву самого процесу, суб'єкта дії через назву дії тощо), наприклад: *організація* – 1) створення системи та її структурних елементів, де здійснюються управлінські процеси, пошук виконавців, розподіл обов'язків і повноважень, дотримання відповідної технології управління (АМ, с. 21); 2) соціальна група, у якій існує функціональний поділ праці, спрямований на досягнення загальної мети (АМ, с. 39) (модель “дія → наслідок дії”); *управління* – 1) особливий вид діяльності, який перетворює неорганізований колектив в ефективну, цілеспрямовану і продуктивну групу (АМ, с. 52); 2) адміністративна установа або відділ якоїсь установи, організації, що відає певною галуззю господарської та ін. діяльності (модель “дія → суб'єкт дії”).

Одним із найзначніших джерел збагачення української термінології менеджменту є **морфологічний спосіб** словотвору. Утворення термінів відбувається в основному за тими самими словотвірними моделями і за допомогою тих самих словотвірних афіксів, за якими створюються і слова загальнолітературної мови, проте існують деякі специфічні особливості, властиві тільки термінологічному словотворенню.

З-поміж способів термінологічної деривації провідна роль належить **суфіксації**. Модель із іншомовним суфіксом **-аці/-і/-** у досліджуваній термінології дуже продуктивна, на відміну від загальнолітературної мови, і використовується для творення термінів-іменників: *централізація, департаменталізація, стагнація, адміністрація, ротація*. Високою продуктивністю відзначається питомий суфікс **-нн(-я)**, за допомогою якого від основ дієслів утворюють терміни-іменники на позначення назв процесів і дій: *делегування, контролювання, управління, адміністрування, планування, профілювання, регламентування, регулювання*.

Порівняно невелика низка термінів, утворених за допомогою питомого суфікса **-ств- / -цтв-**. Вони означають здебільшого назви процесів та явищ: *лідерство, партнерство, відомство, керівництво, суперництво, наставництво, інструкторство, інспекторство*.

Префіксація належить до менш продуктивних способів термінотворення. У творенні термінів менеджменту беруть участь питомі префікси **над-, перед-, без-, поза-, не-** і префікси іншомовного походження: **гіпер-, анти-, де-, ре-**. Одним із найуживаніших іншомовних префіксів є префікс латинського походження **де-**, який вказує на відміну раніше здійснених процесів, наприклад, *децентралізація, деконцентрація, декодування, демаркетинг, деномінація*.

Високу активність у процесах номінації понять, процесів, явищ тощо менеджменту виявляє **основоскладання**, яке на всіх етапах розвитку української мови сприяло поповненню її словникового складу. Терміни-композиції мають перевагу перед термінами-сло-

восполученнями, оскільки термін-комполіт є виразником єдиного поняття, що відрізняє його від кожного з понять, виражених окремими мовними одиницями. [9, с. 386]. Особливо широко в аналізованій терміносистемі репрезентовані складні слова, утворені поєднанням двох основ за допомогою інтерфіксів **-о-, -е-**, причому друга основа часто ускладнена суфіксом: *діловодство, заводоуправління, самоменеджмент, самоуправління, самоухилення, ресурсозбереження*.

Терміни з міжнародним компонентом **-грама** є назвами схематичного зображення явищ, зв'язків у менеджменті: *діаграма, топограма, хронограма, органіграма, професіограма*.

Творення **юкстапозитів** – один із продуктивних способів збагачення досліджуваної терміносистеми. Юкстапозити, що є наслідком словоскладання, допомагають конкретизувати тип керівника: *керівник-автократ, керівник-ліберал, керівник-популіст, керівник-демократ, керівник-формаліст, керівник-апаратник*. Велику продуктивність у складі термінів-юкстапозитів має іменник *менеджер*: *офіс-менеджер, бренд-менеджер, проєкт-менеджер, менеджер-інтегратор, ризик-менеджер, дисконт-менеджер, маркетинг-менеджер*.

Особливістю терміносистеми менеджменту є існування у фаховій літературі **аббревіатур**-англіцизмів, записаних переважно латинською графікою, рідше – українською. Це можна пояснити тим, що поняття, явища, процеси менеджменту, які позначають ці терміни, виникли в США і входять в українську терміносистему разом із назвою, наприклад: *SWOT-аналіз* (аналізу підлягають сильні сторони (Strength), слабкі сторони (Weakness) внутрішнього середовища організації, а також можливості (Opportunities) і загрози (Threats) зовнішнього середовища організації; *TQM* (Total quality management) – загальне управління якістю. «Використання аббревіатур дає можливість скоротити або згорнути довжину термінів. Це робить їх оптимальними для сприймання, що передбачено правилами розроблення стандартів на терміни» [10, с. 21].

Аналітична деривація. Будь-яка фахова мова не обмежується однослівними термінами. У розвитку галузевих підсистем спостерігаються дві протилежні тенденції. Перша полягає у прагненні до короткості (стислості), до економії мовних засобів, що зумовлює утворення термінів-слів і термінів-скорочень. Друга пов'язується з прагненням до семантичної регулярності, тобто до відображення у структурі фахової лексики родо-видових та інших відношень, що стимулюють утворення складних слів і словосполучень [11, с. 134]. Як зауважує С. Локайчук, щоб стати термінною сполукою, сполучення слів має мати більш або менш стабільний порядок компонентів; мати обмеження зміни його частин; багаторазово повторюватися у фаховій літературі; бути кодифікованим у словниках і довідниках [12, с. 71–72].

Найширше представлені дво- і трикомпонентні терміносполуки. Найбільш продуктивними є терміни, утворені за такими моделями:

прикметник + іменник: до терміна-іменника, що означає родові поняття, додають означення, яке конкретизує значення терміноодиниці. Препозитивний компонент виражений прикметником-дериватом: *стратегічне планування, виробнича структура, маркетингова стратегія, каузальне моделювання*. Така модель аналітичних терміносполук засвідчує високу здатність передавати особливості родо-видових відношень у назві спеціального поняття, наприклад: **менеджмент** – *адміністративний м., операційний м., виробничий м., фінансовий м., кадровий м., кризовий м.*;

іменник + іменник. Цей тип словосполучення є досить продуктивним. Стрижневий компонент у таких термінах переважно виражений іменником у називному відмінку однини, рідше множини, а залежні слова – іменниками в родовому відмінку однини або множини: *рада директорів, єдність команди, баланс влади, ефективність операцій, обсяг роботи, найм керівника*.

Особливістю досліджуваної терміносистеми є існування аналітичних спеціальних найменувань, які є перехідною формою від трикомпонентних до двокомпонентних, проте їхній перший компонент – прикметник складається з двох основ, напр.: *адміністративно-управлінський персонал, лінійно-функціональні повноваження, програмно-цільове управління, постачальницько-збутовий менеджмент, глобально-корпоративний менеджмент, виробничо-господарська діяльність*.

Крім вербальних засобів, компонентом аналітичних спеціальних найменувань, можуть бути символи, що зумовлює утворення своєрідних «комбінованих символів»: *теорія X, теорія Y, теорія Z*.

Трикомпонентні терміни-словосполучення досить часто виникають як наслідок конкретизації та деталізації двокомпонентних термінів і мають такі структури: **прикметник + прикметник + іменник: функціональна**

організаційна структура, дивізійна організаційна структура, зовнішні організаційні комунікації, внутрішні організаційні комунікації. Кількісно найоптимальнішими є дво-трикомпонентні терміни-словосполучення, оскільки «у них найменш помітні суперечності між такими вимогами до терміна, як короткість і точність» [13, с. 49].

Виокремлюємо й багатослівні терміни менеджменту: *допоміжні функції адміністративно-державного управління, множинний підхід до оцінювання ефективності управління, аналітичні методи обґрунтування управлінських рішень, якісні методи обґрунтування управлінських рішень*.

Засвідчуємо поодинокі терміни з компонентом-дієприкметниковим зворотом: *керівник, зосереджений на людині; керівник, зосереджений на праці; влада, заснована на примусі; влада, заснована на винагороді*.

Висновки. Дослідження уможливило зробити висновок про те, що джерелами поповнення української термінології менеджменту власномовними ресурсами є використання лексико-семантичного, морфологічного та аналітичного способів. Окрім процесів метафоризації, які є потужними чинниками формування досліджуваної метамови, характерним є творення термінів на основі метонімії. Морфологічне словотворення відіграє важливу роль у формуванні терміносистеми менеджменту. Високою продуктивністю відзначається суфіксальний спосіб, словоскладання, основоскладання, аббревіація. Спосіб номінації спеціальних понять менеджменту засобами аналітичного словотворення також є одним із найпродуктивніших. Найхарактернішими для терміносистеми менеджменту є дво-трикомпонентні терміни-словосполучення.

Перспективи подальших досліджень пов'язуємо з дослідженням юкстапозитів в аспекті розгляду словотвірних моделей.

Література:

1. Булик-Верхола С.З. Національні джерела поповнення комп'ютерної термінології української мови / С.З. Булик-Верхола, Я.О. Верхола // *Закарпатські філологічні студії*. Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2023. Т. 1, вип. 27. С. 45–50.
2. Кочан І. Термінологія: національна чи міжнародна? *Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка»*. Серія «Проблеми української термінології». 2009. № 648. С. 3–8.
3. Ковальчук О.Я. Способи термінотворення в українській терміносистемі галузі енергетики. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*, 2025. Випуск 1 (212), С. 149–154.
4. Полюга С.М. Джерела становлення української морфологічної термінології. *Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка»*. Серія «Проблеми української термінології». 2014. № 791. С. 143–146.
5. Разбегіна Н.В. Сучасні способи поповнення термінології й термінотворчі процеси в українській мові (на прикладі терміносистеми міжнародного права). *Лінгвістичні дослідження*. 2014. Вип. 38. С. 219–224.
6. Заблоцький Ю. Екстралінгвальні особливості економічної терміносистеми англійської мови. *Наук. вісн. Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Розділ V. Термінознавство. Вип. 6. 2016. С. 256–261.
7. Куньч З. Й. Теорія терміна: конкретизація лексико-семантичних парадигм: монографія / З.Й. Куньч, Г.В. Наконечна, О.Р. Микитюк, С.З. Булик-Верхола, Ю.В. Теглівець. Львів : Галицька Видавнича Спілка, 2018. 180 с.
8. Кухарчишин М. Комп'ютерна метафора в українській біологічній термінології. *Термінологічний вісник*. Інститут української мови НАН України Вип. 7, 2023. С. 199–206.
9. Фецько І.М. Композиція як спосіб номінації понять української терміносистеми природничо-музейної справи. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*, Випуск 1(208), 2024. С. 382–386.
10. Клименко Н.Ф. Основи морфеміки сучасної української мови. *Українська мова та література*. 2000. № 29–32. 94 с.

11. Гурко О.В. Лексика графічного дизайну в українській мові кінця XX – початку XXI століття : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Дніпропетровськ, 2008. 185 с.
12. Локайчук С. Терміни-словосполучення в сучасній українській археологічній науці. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. № 1 : Філологічні науки. Мовознавство. С. 71–76.
13. Михайлишин Б.П. Усталеність як неодмінний показник складених термінів. *Мовознавство*. 1999. № 4–5. С. 48–50.

Список умовних скорочень

- АМ – Азбука менеджменту : Словник / І. Мальченко, М. Самокиш, О. Ковтун. [Б. м.] : [Б. в.], 1993. 68 с.
- ВТССУМ – Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. К.; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2003. 1440 с.
- ГРЕ – Генеза ринкової економіки / За наук. ред. Г. І. Башнянина, В.С. Іфтемічука. Львів : «Магнолія плюс», 2004. 688 с.
- ЕЕ – Економічна енциклопедія : У 3 т. / Ред. кол. С.В. Мочерний та ін. К. : Вид. центр «Академія», 2000.

References:

1. Bulyk-Verkhola, S.Z. (2023). Natsional'ni dzherela popovnennya komp'yuternoyi terminologiyi ukrayins'koyi movy / S.Z. Bulyk-Verkhola, Ya.O. Verkhola [National Sources of Enrichment of Ukrainian Language Computer Terminology / S.Z. Bulik-Verkola, Ya.O. Verkola]. [*Zakarpattia Philological Studies*]. Uzhhorod: Helvetika Publishing House, Vol. 1, Issue 27. pp. 45–50. [in Ukrainian].
2. Kochan, I. (2009). Terminology: natsionalna chi mizhnarodna? [Terminology: National or International?]. [*Bulletin of the National University "Lviv Polytechnic". Series "Problems of Ukrainian Terminology"*]. 2009. № 648. pp. 3–8. [in Ukrainian].
3. Kovalchuk, O.Ya. (2025). Sposoby terminotvorennia v ukraïns'kii terminosystemi haluzi energetyky [Methods of Terminogeny in the Ukrainian Terminological System of the Energy Sector]. [*Scientific Notes. Series: Philological Sciences*]. Issue 1 (212), pp. 149–154. [in Ukrainian].
4. Polyuga, S.M. (2014). Dzherela stanovlennya ukrayins'koyi morfolohichnoyi terminolohiyi [Sources of Formation of Ukrainian Morphological Terminology]. [*Bulletin of the National University "Lviv Polytechnic". Series "Problems of Ukrainian Terminology"*]. №. 791. pp. 143–146. [in Ukrainian].
5. Razbegina, N.V. (2014). Suchasni sposoby popovnennia terminolohii i terminotvorchi protsesy v ukraïns'kii movi (na prykladi terminosystemy mizhnarodnoho prava) [Modern Methods of Enriching Terminology and Terminological Creation Processes in the Ukrainian Language (on the Example of the International Law Terminological System)]. [*Linguistic Studies*]. Issue 38. pp. 219–224. [in Ukrainian].
6. Zablotsky, Yu. (2016). Ekstralingvalni osoblyvosti ekonomichnoyi terminosystemy anhliyskoyi movy [Extralinguistic Features of the English Language's Terminological System]. [*Scientific Bulletin of the Eastern European National University named after Larysa Ukrayinka*]. Section V. Terminology Studies. Issue 6. pp. 256–261. [in Ukrainian].
7. Kun'ch, Z.Y. (2018). Teoriya termina: konkretizatsiya leksiko-semantichnykh paradigm: monohrafiya / Z.Y. Kun'ch, H. V. Nakonechna, O.R. Mykityuk, S.Z. Bulyk-Verkhola, Y.V. Teglivets' [Theory of Terms: Clarification of Lexico-Semantic Paradigms: Monograph / Z. Y. Kunch, H. V. Nakonechna, O. R. Mykityuk, S. Z. Bulyk-Verkhola, Yu. V. Teglivets']. Lviv: Halyska Publishing Union, 180 p. [in Ukrainian].
8. Kuharchyshyn, M. (2023). Komp'yuterna metafora v ukrayins'kii biologichnii terminolohiyi [Computer Metaphor in Ukrainian Biological Terminology]. [*Terminological Bulletin. Institute of the Ukrainian Language of the National Academy of Sciences of Ukraine*]. Issue 7, pp. 199–206. [in Ukrainian].
9. Fetsko I.M., (2024). Kompozitsiya yak sposib nominatsiyi ponyat ukrayins'koyi terminosystemy prirodoznavstva [Composition as a Method of Nominating Concepts in the Ukrainian Terminological System of Natural Science and Museum Studies]. [*Scientific Notes. Series: Philological Sciences*]. Issue 1(208), 2024. pp. 382–386. [in Ukrainian].
10. Klymenko, N.F.(2000). Osnovy morfemiky suchasnoyi ukrayins'koyi movy [Foundations of Morphemics of Modern Ukrainian Language]. [*Ukrainian Language and Literature*]. 2000. №. 29–32. 94 p. [in Ukrainian].
11. Hurko, O.V. (2008). Leksyka hrafichnoho dizainu v ukraïns'kii movi kintsia XX – pochatku XXI stolittia. [Lexicon of Graphic Design in the Ukrainian Language at the End of the 20th – Beginning of the 21st Century: Dissertation ... Candidate of Philological Sciences: 10.02.01]. Dnipro, 185 p. [in Ukrainian].
12. Lokaychuk, S. (2011). Termyny-slovespoluchennya v suchasniy ukrayins'kii arheolohichnii nauce [Term-Phrases in Modern Ukrainian Archaeological Science]. [*Scientific Bulletin of Lesya Ukrainka Volyn National University*]. Lutsk: Lesya Ukrainka Volyn National University, № 1: Philological Sciences. Linguistics. pp. 71–76. [in Ukrainian].
13. Mykhailishyn B.P., (1999). Ustalienist yak neodminnyy pokaznyk skladnykh terminiv [Fixedness as an Essential Indicator of Compound Terms]. *Movoznavstvo* [Linguistics]. 1999. Nos. 4–5. pp. 48–50. [in Ukrainian].